

Hummel

Fantasie i Ess-dur, Op. 18 (1805)

1. Lento e capriccio. Andante
2. Allegro con fuoco
3. Larghetto e cantabile
4. Allegro assai. Presto

Johann Nepomuk Hummels musik tenderar idag att bli överskuggad av hans mer välkända kollegor. Detta trots att han varit ett föredöme för såväl Beethoven, Schumann och Chopin, och skrev musik som flera gånger låg långt före dem i tiden.

Den stora Fantasien i Ess-dur är ett visionärt verk som sprider associationer i flera riktningar. Den fria introduktionen har ovanliga och semitonal ackord som bitvis får den att låta som 1900-talsmusik. Den första satsen har en burdus humor som för tankarna till Beethoven, och den galant dekorerade och känslösamma larghetto-satsen kunde ha influerat Chopin. Satserna glider in i varandra utan avbrott, ett grepp som blev kompositionsprincip för stora sonater först flera decennier senare.

Det är musik i skarven mellan klassicism och romantik, mittemellan strikt form och frihet, formad av en tonsättare som alltid balanserade temperament mot elegans. Först i den sista presto-delen släpper alla spärrar och musiken drivs mot ett häftigt virtuost avslut. (20 minuter)

*Fredrik Schützer *1985 studerar på den solistiskt avancerade diplomutbildningen på Musikhögskolan i Malmö. Hans lärare är Hans Pålsson och Gabriele Katthän. Han undervisar i piano, kammarmusik och musikleära på LIMUS i Lund.*

Förband: Filippa Hallquist, Scott Köster, Per Schlandt, Anna Önnerstad och deras fiollärare Erika Södersten.

www.lundsmusiksalong.se

Pianoafton med Fredrik Schützer

LIMUS LIVE

Helgeandskyrkan, 31/1 2015

Kl 17:00

Program

Ligeti

Galamb Borong ur *Études, Book 2* (1988-1994)

György Ligetis etyder skrevs för mindre än 30 år sedan men betraktas redan som moderna klassiker. De knyter an till en lång tradition av övningsstycken som utmanar pianisten både tekniskt och musikaliskt. Två återkommande drag hos etyden är avancerad polyrytmik, där många saker händer samtidigt, och långa utvecklingar över klaviaturen, som kan ge känslan av oändlig rörelse.

Galamb Borong är ett ljust, svävande stycke där händernas respektive stämmor rör sig från stilla samspel till att bli mer dynamiska och fristående. Motsättningarna i musiken drivs upp till frenetiska *events* högt upp i diskanten, där händerna stundtals verkar smälta ihop till en enda. (3 minuter)

Bach

Kromatisk fantasia och fuga i d-moll, BWV 903 (1730)

Det intellektuella djupet i Bachs musik har gjort honom till en förebildsfigur. Men i hans vardag fanns också plats för ölrickande, piprökande, 2 fruar och 20 barn.

I den kromatiska fantasin och fugan samsas djup och eftertanke med temperament, livshunger och attityd. Den inledande fantasin är en berg-och-dalbana av figurationer över hela dåtidens klaviatur, skriven i syfte att imponera och elektrifiera. Detta improviserande anslag fortsätter in i ett berättande recitativ, där musiken blir tvivlande och dramatisk, och rör sig mellan harmonierna till synes utan tonart.

Den avslutande fugan börjar med ett långt, sökande tema som successivt växer i övertygelse och driv. Varje gång temat dyker upp är det i ett nytt, oväntat sammanhang, varje gång ter det sig självklart i efterhand. Den konsertanta fugan slutar i ett stort kraftutbrott där Bach skriver oktaver i basen. (12 minuter)

Liszt

Bénédiction de Dieu dans la solitude, S.173/3 (1847)

”Guds välsignelse i ensamheten” heter detta saliga, närmast överväldigade musikstycke, inspirerat av en dikt av Lamartine med samma namn. Det skrevs samma år som Liszt bestämde sig för att sluta ge konserter och istället slå sig ner i Weimar för att ägna sig helt åt komposition.

Det långsamt stigande temat, de tjocka vågorna av brutna ackord och de glittrande mellanpassagerna gestaltar en förundran inför världen och naturen, en förundran som så småningom ifrågasätts i stormiga utbrott. Styckets mellandel, med dess enkla gungande melodi, bildar en oas av frid innan klanglandskapen börjar stiga en andra gång.

Det är ett stycke om att ge sig hän, men också om transformation, där Liszt i styckets klimax låter händerna flyga som fjärilar över hela klaviaturen - innan han tänker klart och lägger dem till ro i orgel-liknande slutackord. (13 minuter)

KORT PAUS

Bartók

Suite för piano, Op. 14 (1918)

Bartók samlade in folkmusik från öst- och sydeuropa under en stor del av sitt liv. Även de verk som inte kan härledas direkt till folkmelodier bär ändå spår av denna forskning.

I pianosviten är alla teman uppfunna av Bartók själv, men musiken låter exotisk och perkussiv. Här framträder en annan ljudbild än hos landsmannen Liszt – ett avskalat och kontrastrikt kosmos, där oväntade accenter kan leda musiken i nya riktningar. Den första satsen bygger på ett dansant motiv och ett ”umpa”-komp som snabbt monteras upp och ner i olika register. Bartóks sinne för humor lyser igenom i den studsiga andra satsen, där man kan föreställa sig kacklande hönor.

I tredje satsen bildar den mörka åttatonskalan i basen ett ostinato som driver på urladdningar och kaskader – enligt Bartók inspirerat av arabiska trummor. Den sista, kontemplativa satsen knyter ihop sviten med resonanta, kyrk-klockeliknande klanger och dunkel stämning. (9 minuter)

v.g.v. - - - - - >